

Universitätsbibliothek Wuppertal

Diodori Sicvli Bibliothecæ Historicæ Libri XV

Diodorus <Siculus>

Basileæ, 1578

Prooemium

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1046](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1046)

DIODORI SICVLII

BIBLIOTHECÆ, SIVE RERVM AN-

TIQVARVM HISTORIAE, POGIO FLO-

RENTINO INTERPRETE,

PROE MIVM.

AGNAS meritò gratias rerum scriptoribus homines omnes debet, qui suo labore plurimum uitæ mortalium profuere. Ostendunt enim citra periculū legentibus, præteritorū exemplis, quid nobis appetendū sit quidue fugiendū. Nā qui multarum experimenta rerū uarijs cum laboribus, periculisq; procul ipsi ab omni discrimine, gesta legimus, nos admonent maxime quid cōferat ad degendā uitam. Ideoq; Heroum sapiētissimus est habitus is, qui sapius aduersam fortunā expertus, multorum urbes ac mores conspexit. Cognitio uerò ex aliorū tum secundis, tum aduersis rebus percepta, doctrinā habet omniū periculorū expertē. Omnes præterea mortales mutua quadā cognatione uinctos, licet locis ac tempore distantes, sub unum ueluti conspectum redigunt: diuinam sanē providentiā imitati, quæ tum coeli ornatum, tum naturas hominū uarias communi ordine quodam per omne æuum complexa, quid quæq; deceat, diuino munere impertit. Eodem pacto qui totius orbis uelut unius ciuitatis acta suis operibus instruxerunt, in cōmunem ea utilitatem conscripserunt. Pulchrū est enim, ex aliorū erratis in melius instituere uitā nostram: & non quid alij egerint querere, sed quid optime actum sit, nobis proponere ad imitandum. Etenim seniorum consilia, quos longa ætas prudentiores effecit, magis laudant à cunctis iunioribus. At hos tanto antecellit historia, quātō plura exempla rerum cōplectitur diuturnitas tēporis, quām hominis ætas. Itaq; ad uitæ institutionem utilissima historia censenda est, tum iunioribus, quos lectio diuersarū rerū antiquioribus æquat prudentia: tum uerò ætate maturis, quibus diuturna uita rerū experimēta subministrat. Adde quod priuatos uiros imperio dignos efficit, imperatores ob immortalē gloriā ad præclara facinora impellit: milites propter laudē quæ mortuos sequitur, promptiores efficit ad pericula pro patria subeunda: improbos timore infamiæ à malis facinoribus deterret. Deniq; literarū monumentis, quæ testimoniū uirtuti præbent, moti quidā, condidere ciuitates, alij leges utiles uitæ mortaliū ediderunt: multi nouarū artium doctrinarumq; inuentores ad usum gentium extiterunt. Sed omnium rerū quibus felicitas hominis parat, laudem præcipuam causamq; historiæ tribui decet. Est enim custos eorū quæ cum uirtute acta sunt, testem se malefactis, beneficamq; erga omne genus hominum præbens. Etenim si ea quæ de inferis, & quidem fabulose, ferunt, multum conferunt hominibus ad pietatem ac iustitiam seruandam: quātō magis putandum est historiā ueritatis assertionem, tanquā totius philosophiæ parentem, mores nostros effingere posse ad uirtutem. Omnes enim mortales naturæ infirmitate quasi punctum temporis uiuunt, si eorum uitam cum æternitate conferas, & in posterum omnino interemit. Atq; eorum quidem qui nihil memoria dignum gessere, moriuntur unā cum corpore cætera omnia. Virtutis uerò facinora immortalia sunt: cum historiæ beneficiū accessit. Et quidem decorū est, mortales labores perpeti pro gloria immortalī. Hercules quidem magnos multosq; dum uixit, labores ac pericula sponte adiit, ut pro suis erga omnes gentes beneficijs immortalitate donaret. Ceteros egregios uirtute uiros, hos Heroum, illos deorū honores assecutos uidemus: omnes certē magna

A 2 laudē

*Historiogra-
phis cur grati-
as debeamus?*

*Felix, qui in facinorā
pericula cauetur.*

uita quātō instituenda

*Omnes præ-
desse historiæ
cognitionem.*

*His forte summalis
impugnata.*

*Historiæ im-
mortales faci-
uirtute præcet-
lentes.*

laude dignos: eorum omnium gesta ac uirtutes historia ab interitu uindican-
te. Etenim caetera monumenta ad paruū tempus perdurant, uarijs casibus di-
Historia ad e- *loquentiā pa-* *randam facit.* *sturbata: historiae uirtus per uniuersum orbē diffusa, ipsum quod caetera cōfir-*
mit, tēpus, custodem sui habet. Affert praeterea multū opis eloquentiē: qua nil
ferē praeclearius reperitur. Hac Graeci Barbaris, docti indoctis praefertur: cū
haec una sit qua homines inter se caeteris antecellant. Videtur quoque res esse

” tanti, quanti fuerit dicentis uirtus & eloquentia. Et quidem uiros bonos lau-
” de dignos arbitramur: ut qui uirtutis iter nobis ostenderunt. Verū cum alijs
” aliud iter sibi delegerint, Poësis quidem magis oblectare animos, quam pro-
” desse uidetur: & gentium leges ac instituta magis punire, quam docere. Ita &
artium reliquarum haec nil ad felicitatem conferūt, illarum utilitas damno per-
mixta est. Quaedam pro uero docent mētiri: Sola historia uerbis res gestas re-
presentantibus omnem cōplectitur utilitatem. Nam consentientes ad hone-
stum impellit, detestatur uitia, probos extollit, deprimit improbos. Deniq; re-
rum quas describit experimento plurimum proficit ad rectam uitam. Aduer-

Diodorus cur *historiam scri-* *pserit.* *entes igitur, quanta laus scriptores maneat: exemplo eorum moti qui scriben-*
do operam praebuerunt, hanc historiam aggressi sumus. Verū cum superio-
res memoria scriptores repetimus, equidem eorum institutū maximē appro-
bamus: sed minorem eos ex suis operibus utilitatē attulisse quam potuissent,

Quid in alijs *historiogra-* *phis deside-* *rauerit.* *arbitramur. Cū enim lectoribus in multarum diuersarumq; rerum notitia*
posita sit utilitas, eorum tamen quidam aut gentis aut urbis unius historiam
absoluere: pauci à uetustis historijs initium sumentes, usq; ad sua tempora ge-
stas res, & in communi positas complexi sunt. Et hi quidem sua tempora tan-
tum tradidere, haud continuata superioribus rerum serie, illi Barbarorū gesta

Scribit Diodo- *rus in 30. li-* *bro. Hi-* *storiae mundi.* *transgressi sunt. Alij antiquas historias ueluti fabulosas, propter earū difficul-*
tatem contempserunt. Nonnullorum, cū cōpissent, mors praueiciens histo-
rias interrupit. Nulli uerō transcendere scribendo Macedonum tēpora, in Ph-
lippi, aut Alexandri, aut successorum gestis tantūmodo uersati. Multis autem
memoratu dignis rebus deinceps usq; ad nostram aetatem actis, nullus histo-
ricus eas scribere unica historia conatus est, rei magnitudine forsā diffusus.
Hinc fit ut cum tempora gesta q; in multis diuersisq; scriptoribus dispersa ha-
beantur, ardua sit & recordatur difficilis eorum descriptio. Itaq; eorum cuiusq;
conditione perpensa decreuimus eam historiam quae multis prodesset, ob-
esset nemini, legētib; tradere. Nam si quis memoratu dignas, & totius orbis
tāquam unius ciuitatis, priscorum temporum ad suam usq; aetatem gestas res
scripserit, laboriosum quidem subibit opus: uerū satis audientibus utile. Li-
cebit enim tanquam ex fonte uberrimo quid cuiq; usui existat, haurire. Nam
si quis percurrere omnes scriptores cupiat, opprimetur tum librorū multitu-
dine, tum diuersa scribentium uarietate, ut haud facile uerum possit elicere. At
ea quae sub unicam historiam digerūtur, in promptu sunt lectoribus, facilisq;
eorum notitia est. Deniq; eò scribendi modus hic est praestantior caeteris, quo

Diodorus 30. *an. Bibliothecae* *eam suam con-* *scripsit.* *utilius parte aliqua totum habetur, & continuum rei praestat diuisa. Id quoq;*
quod temporibus dispertitur, notius est eo quod est tempore cōfusus. Igitur
penitentibus hunc scribendi modum esse utilissimum, uerū plurimo labore
& tempore longo egentem, triginta annos in hoc opus absumpsimus. Multis
enim difficultatibus ac periculis maiorem Asiae peragrauimus, Europaeq; par-
tem: quō maiori quae à nobis descripta sunt, ex parte locis conspectis, certa li-
teris mandarem. In multis enim locorum ignorantia errarunt non solū qui-
dam rudes scriptores, sed etiam docti. Vrbs praeterea Roma, in qua plurimo
tempore uersati sumus, ob imperij magnitudinem per uniuersum orbem dif-
fusi, plurimum nobis ad scribendū opitulata est. Orti enim ex Argyra Siciliae
ciuitate, percepta à Romanis qui ad eam confluebant, latina lingua, ex ueteri-
bus annalibus & duces eorum & gesta nouimus. Initium uerò scribendi sum-
plimus

psimus ab ijs quæ tum Græci tum Barbari prisci scriptores, tanquam fabulis
 similia literarum monumentis explicuerunt. Et quoniã prisca illa ad nostram
 usq; ætatem tēpora complectimur, in hunc modum paucis historiã nostram
 diuisimus. Primi sex libri antiquorum gesta, quæ illi fabulosa appellant, ante
 bellum Troianum, cōtinent. In horum primis tribus Barbarorum: in reliquis
 antiquæ Græcorū res narrantur. In undecim deinde conferuntur, quæ à Tro-
 iano bello usq; ad Macedonis Alexandri mortem gesta sunt: In reliquis tribus
 & uiginti conijcimus, quæ deinceps usq; ad bellum Gallicū continent, quod
 Romani duce Julio Casare (is ob gesta egregia inter deos est relatus, uirtute
 cuius Gallia omnis subacta est) gessere. Protenditur uerò Romanum imperi-
 um usq; ad Britannia insulas. Huius res priores gesta primo centesime octo-
 gesimæ olympiadis anno actæ sunt, magistratum gerente Athenis Herode.
 Temporum, quæ nostra historia ante bellum Troianum cōprehendit, scripto-
 rum inopia haud satis certa nobis ratio cōperta est. Ab eo Apollodorus Athe-
 niensis octoginta annorum historiam contexuit, usq; ad reditum Heraclida-
 rum: à quibus usq; ad primam olympiadem anni cōputantur trecēti & uigin-
 ti octo, numerato tempore quo reges Lacedæmonia imperarunt. A prima ue-
 rò olympiade, usq; ad initium belli Gallici, quod nobis statuiimus scribendi fi-
 nem, septingenti sunt & triginta anni. Omnis hæc ergo historia quadraginta
 explicata libris, annos complectitur 1138. his exceptis quos usq; ad bellum
 descripsimus Troianum. Hæc diligenter partiti sumus: quò & legētib; per-
 spicuum fiat totum institutum, & librarij minus corrumpent aliena opera: &
 quæ à nobis in tota historia recte scripta erunt, careāt inuidia: quæ uerò impe-
 rite, corrigantur à peritiōribus. Nunc principium scribende historiæ sumetur.
 Igitur quid de dijs, qui primi eos colere docuerunt, & quid de illorum immor-
 talitate senserint, haud paucis propter rei difficultatē exprimi potest. Sed quæ
 ad præsentem historiam pertinere uidebuntur, quò sint notiora legentibus, in
 certa distribuemus capita: ut nihil dignum memoria omittatur. De genere au-
 tem hominum, deq; ijs quæ in orbe terrarum antiquitūs dicuntur gesta, dili-
 genter, quantum in tam remotis propter antiquitatem rebus licebit, à priscis
 illis temporibus sumpto initio scribemus.

*Initium unde
 duxerit: &
 quæ sit Ope-
 ris Oecon-
 mia.*

*Quot anno-
 rum historiã de-
 scripserit li-
 bris XL.*

DIODORI SICV- LI LIBER PRIMVS.

QVÆ DE MVNDI CREATIONE, DEQVE OMNIVM
 prima origine ab Aegyptijs tradantur, & de primo hominum ortu,
 & eorum priori uita, Cap. 1.

PRIMA hominum generatio apud doctissimos ac præstantis-
 simos uiros, qui rerū naturam & historiã tradiderunt, duplex
 fertur. Quidam mundum ingenitum & incorruptibile, & ge-
 nus hominum ab æterno extitisse, neq; habuisse ortus prin-
 cipium sensere. Quidam genitū corruptibilemq; arbitrati, &
 homines dixerunt generationis initium tempore esse sortitos.
 Nam à rerum primordio & cœlum & terram unicam habuisse ideam, immix-
 ta eorum natura. Exinde distinctis inuicem corporibus cepisse mundū hunc
 ordinem, quem uidemus. Aërem quidem motum hunc continuum sortitum,
 & igneam partem eius superiora loca propter leuitatem aiunt appetisse. Eā-
 dem causa solem & alstra cursus suos sortita. Quò uerò humori mixtum, eo-
 dem stetit in loco propter grauitatem. Quæ commixta essent, ex humidis

*De Mundi ex
 hominum ori-
 gine pugnan-
 tes opiniones.*

A 3 quidem